

พิธีสารอนุวัติข้อผูกพันการเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงิน ฉบับที่ 7

ภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการค้าบริการของอาเซียน

(Protocol to Implement the Seventh Package of Commitments on Financial Services
under the ASEAN Framework Agreement on Services)

1. ความเป็นมาและเหตุผลความจำเป็น

พิธีสารอนุวัติข้อผูกพันการเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงิน ฉบับที่ 7 ภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการค้าบริการของอาเซียน นั้น มีที่มาจากการเจรจาเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงินของอาเซียนซึ่งเริ่มต้นตั้งแต่ ปี 2539 โดยมีการเปิดเจรจาเป็นรอบ รอบละ 2 - 3 ปี ซึ่งที่ผ่านมาอาเซียนได้บรรลุข้อผูกพันเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงินมาแล้ว 6 รอบ สำหรับการเจรจาการเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงิน รอบที่ 7 นี้อาเซียนได้เริ่มกระบวนการเจรจามาตั้งแต่ปี 2557 จนได้ข้อยุติในปี 2559 ทั้งนี้เมื่อเสร็จสิ้นการเจรจา และมีความคืบหน้าในการเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงินในแต่ละรอบ สมาชิกอาเซียนจะร่วมการกันจัดทำพิธีสารอนุวัติข้อผูกพันการเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงินรอบละฉบับ เพื่อให้แต่ละประเทศสมาชิกได้ลงนามและให้สัตยาบัน เพื่อให้ข้อผูกพันการเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงินมีผลบังคับใช้กับทุกประเทศสมาชิกอาเซียนต่อไป

2. สาระสำคัญของหนังสือสัญญา

มีสาระสำคัญของพิธีสารนี้เพื่อมุ่งขยายความร่วมมือด้านการค้าบริการด้านการเงินระหว่างประเทศสมาชิกโดยลดและ/หรือยกเลิกข้อจำกัดที่เป็นอุปสรรค ต่อการค้าบริการด้านการเงินระหว่างสมาชิกอาเซียนให้มากกว่าข้อผูกพันภายใต้กรอบองค์การการค้าโลก ซึ่งถือเป็น ก้าวสำคัญของอาเซียนที่จะร่วมกันพัฒนาระบบสถาบันการเงินให้แข็งแกร่งและส่งเสริมการค้าการลงทุนระหว่างกัน โดยการเจรจาในรอบนี้ประเทศไทยได้เสนอข้อผูกพันเพิ่มขึ้นเฉพาะในสาขาประกันภัย เพื่อยกระดับข้อผูกพันของไทย ในอาเซียนให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของกฎหมายไทยที่บังคับใช้ในปัจจุบัน กล่าวคือ ปรับปรุงการถือครองหุ้นของ ผู้มีสัญชาติอาเซียนและจำนวนกรรมการสัญชาติอาเซียนในบริษัทประกันชีวิตและประกันวินาศภัยที่จัดตั้งในประเทศไทย ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของกฎหมายปัจจุบัน ได้แก่ พระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2558 และพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2558 ที่ประกาศใช้และมีผลบังคับใช้แล้วตั้งแต่วันที่ 6 มีนาคม 2558 ดังนั้น ข้อผูกพันตามพิธีสารฯ ฉบับที่ 7 ของไทย จึงไม่มีผลให้ต้องแก้ไขกฎหมายแต่อย่างใด การผูกพันการเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงินของประเทศไทยตามที่ระบุไว้ในพิธีสาร ฉบับที่ 7 นี้ นอกจากจะเป็นส่วนสำคัญของการดำเนินการร่วมกับประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนแล้ว จะมีส่วนช่วยอย่างสำคัญให้เกิดการพัฒนาและส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันให้แก่ภาคการเงินของไทยในระยะยาว ด้วยการขยายโอกาสในการลงทุนของนักลงทุนสัญชาติอาเซียนในธุรกิจบริการด้านการเงินของไทย ขณะเดียวกันก็เปิดโอกาสให้เอกชนไทยสามารถขยายธุรกิจบริการด้านการเงินไปยังประเทศสมาชิกอาเซียนอื่นได้สะดวกขึ้นด้วยเช่นกัน ซึ่งจะช่วยสนับสนุนธุรกิจไทยในสาขาอื่น ๆ ที่ไปลงทุนในประเทศสมาชิก

อาเซียน ตลอดจนส่งผลต่อการสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนต่อเศรษฐกิจไทยในภาพรวม และส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีของไทยในประชาคมอาเซียน

ทั้งนี้ อาเซียนได้เจรจาเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงิน และบรรลุนิติสัมพันธ์เปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงินมาแล้ว 6 รอบ สำหรับการเจรจาในรอบที่ 7 นี้อาเซียนได้เริ่มกระบวนการเจรจามาตั้งแต่ปี 2557 จนได้ข้อยุติในปี 2559 ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังทั้ง 10 ประเทศ ได้ลงนามในพิธีสารอนุวัติข้อผูกพัน การเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงิน ฉบับที่ 7 ครบถ้วนแล้ว เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2559 ณ กรุงฮานอย ประเทศเวียดนาม โดยแต่ละประเทศจะต้องดำเนินการกระบวนการภายในเพื่อให้สามารถลงนามให้สัตยาบันหรือยอมรับพิธีสารดังกล่าวภายใน 180 วัน หรือภายใน วันที่ 20 ธันวาคม 2559 เพื่อให้พิธีสารฯ รวมทั้งตารางข้อผูกพันฯ ตามที่ระบุไว้ในภาคผนวกมีผลผูกพันในทางปฏิบัติต่อไป

3. ข้อมูลสารบบการพิจารณาของรัฐสภา

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบการให้สัตยาบันพิธีสารอนุวัติข้อผูกพันการเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงิน ฉบับที่ 7 ภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการค้าบริการของอาเซียน และให้นำพิธีสารดังกล่าวเข้าสู่การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติให้ความเห็นชอบเพื่อการมีผลใช้บังคับของพิธีสารต่อไป และเมื่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติให้ความเห็นชอบแล้ว มอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการมอบสัตยาบันสารของพิธีสารเพื่ออนุวัติข้อผูกพันฉบับที่ 7 ให้แก่เลขาธิการอาเซียนเพื่อรับทราบการให้สัตยาบันพิธีสารเพื่ออนุวัติข้อผูกพันฉบับที่ 7

ต่อมา ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้บรรจุเรื่องดังกล่าวเข้าสู่ระเบียบวาระการพิจารณาในการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ 5/2559 เมื่อวันที่ 2 กันยายน 2559 ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช 2557 มาตรา 23 โดยนายวิสุทธิ ศรีสุพรรณ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลังได้แถลงเหตุผลประกอบการเสนอพิธีสารฉบับดังกล่าว ซึ่งมีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ อภิปรายแสดงความคิดเห็นพอสมควร และที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบกับพิธีสารดังกล่าว

4. สถานะของหนังสือสัญญา

4.1 การเริ่มมีผลบังคับใช้ของหนังสือสัญญา

พิธีสารนี้มีผลบังคับใช้เมื่อประเทศสมาชิกดำเนินการตามกระบวนการภายในประเทศในการให้สัตยาบันหรือรับรองพิธีสารรวมทั้งข้อผูกพันตามที่ระบุไว้ในภาคผนวกเสร็จสมบูรณ์แล้ว และส่งมอบสัตยาบันสารกับเลขาธิการอาเซียนเพื่อเก็บรักษาต่อไป

4.2 สถานะของการให้สัตยาบัน

ปัจจุบันรัฐที่ให้สัตยาบันหรือให้การยอมรับต่อเลขาธิการอาเซียนแล้วจำนวน 9 ประเทศ คือ

1. สาธารณรัฐสิงคโปร์ ให้สัตยาบัน (Ratification) เมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2559 (ค.ศ. 2016)
2. ราชอาณาจักรไทย ให้สัตยาบัน (Ratification) เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2559 (ค.ศ. 2016)

3. สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ให้การยอมรับ (Acceptance) เมื่อวันที่ 7 ธันวาคม 2559 (ค.ศ. 2016)

4. บรูไนดารุสซาลาม ให้สัตยาบัน (Ratification) เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2560 (ค.ศ. 2017)

5. สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ให้การยอมรับ (Acceptance) เมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2560 (ค.ศ. 2017)

6. มาเลเซีย ให้สัตยาบัน (Ratification) เมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2560 (ค.ศ. 2017)

7. สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ให้สัตยาบัน (Ratification) เมื่อวันที่ 8 มิถุนายน 2560 (ค.ศ. 2017)

8. สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ให้สัตยาบัน (Ratification) เมื่อวันที่ 3 สิงหาคม 2560 (ค.ศ. 2017)

9. ราชอาณาจักรกัมพูชา ให้การยอมรับ (Acceptance) เมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2560 (ค.ศ. 2017)

4.3 วันที่มีผลบังคับใช้

พิธีสารอนุวัติข้อผูกพันการเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงิน ฉบับที่ 7 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 20 ธันวาคม พ.ศ. 2559 (ค.ศ. 2016)

5. การดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามหนังสือสัญญา

5.1 กฎหมายภายในที่เกี่ยวข้อง

5.1.1 พระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2558

5.1.2 พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2558

5.2 การออกกฎหมายเพื่ออนุวัติการ

พิธีสารอนุวัติข้อผูกพันการเปิดการค้าบริการด้านการเงิน ฉบับที่ 7 ภายใต้กรอบความตกลง ว่าด้วยการค้าบริการของอาเซียนนี้ อยู่ภายใต้กรอบเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของกฎหมายที่บังคับใช้ในปัจจุบัน โดยจึงไม่มีผลต้องให้แก้ไขกฎหมายภายในแต่อย่างใด